

Ολοκληρώθηκε το 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Υπευθύνων Νεότητας

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Ολοκληρώθηκαν την Τρίτη 26 Αυγούστου 2025 οι εργασίες του τριημέρου 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου Υπευθύνων Ιερέων Νεότητας και Στελεχών Νεότητας των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος και Αλμυρού μετά από πρόταση της Συνοδικής Επιτροπής Χριστιανικής Αγωγής της Νεότητας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Η διεξαγωγή των εργασιών της τρίτης και τελευταίας ημέρας του Συνεδρίου περιελάμβανε Στρογγυλή Τράπεζα με θέμα:

«Η Όρθόδοξη Έκκλησία καί η Τεχνητή Νοημοσύνη αναφορικά με την ποιμαντική ευθύνη και την κατηχητική διακονία μας»,

με τη συμμετοχή των: Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου, Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου, του Ελλογιμωτάτου Καθηγητού κ. Κωνσταντίνου Κορναράκη και της Ελλογιμωτάτης κ. Σωτηρίας Ορφανίδου.

Πρώτος ομιλητής ήταν ο Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ο οποίος κατά την εισήγησή του τόνισε την επικαιρότητα του θέματος της τεχνητής νοημοσύνης, υπογραμμίζοντας ότι το ζήτημα για την Εκκλησία δεν είναι απλώς αν η τεχνολογία είναι «καλή ή κακή», αλλά το βαθύτερο ανθρωπολογικό ερώτημα: «μπορεί η τεχνητή νοημοσύνη να υποκαταστήσει τον άνθρωπο;». Εξήγησε ότι, σύμφωνα με την πατερική ανθρωπολογία, ο άνθρωπος είναι ψυχοσωματική οντότητα και «σχέση» με τον συνάνθρωπο, το περιβάλλον και τον Θεό, κάτι που η τεχνολογία αδυνατεί να εκφράσει, καθώς περιορίζεται μόνο στη διάσταση της νόησης. «Η τεχνολογία δεν μπορεί να δημιουργήσει σχέσεις. Γιατί δεν μπορεί να δημιουργήσει ελευθερία», σημείωσε χαρακτηριστικά, ενώ προειδοποίησε ότι προβάλλεται πλέον ένα νέο μοντέλο ανθρώπου, του «τεχνοανθρώπου», το οποίο όμως στερείται ουσιαστικής δυνατότητας για αγάπη, αληθινή επικοινωνία και κοινωνία. Ο Σεβασμιώτατος κατέληξε ότι η υπερβολική χρήση της τεχνολογίας, ιδίως από τους νέους, οδηγεί σε παραμόρφωση και «αλλοίωση των σχέσεων των ανθρώπων μεταξύ τους», καθώς πολλές φορές η αξία προσδιορίζεται όχι από την προσωπικότητα και το είναι, αλλά από τα «like» και τους «followers» στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Κατά την εισήγησή του ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Κορναράκης επεσήμανε ότι το ζήτημα δεν είναι η ίδια η τεχνολογία αλλά η χρήση της, θέτοντας ως κεντρικό ερώτημα το είδος της ανθρωπολογίας που θέλουμε να ακολουθήσουμε. Όπως σημείωσε, η τεχνολογική εξέλιξη επιχειρεί να απαντήσει σε υπαρξιακά ερωτήματα, όπως ο φόβος του θανάτου, προβάλλοντας την ιδέα μιας «ψηφιακής αθανασίας», ενώ ταυτόχρονα «εκχωρούμε την ελευθερία μας στον αλγόριθμο», αποδεχόμενοι άκριτα ό,τι παρουσιάζεται ως αληθές στο διαδίκτυο. Αναφέρθηκε επίσης στην εμπειρία του «metaverse» και της «ψηφιακής ενσάρκωσης μέσω avatar», που οδηγεί σε νέες μορφές σχέσεων και κοινότητας, αλλά και σε κινδύνους αποξένωσης.

Επισήμανε τον κίνδυνο μιας διστοπικής πραγματικότητας, όπου οι μηχανές «θα αλληλοδιδάσκονται» ξεφεύγοντας από τον έλεγχο του ανθρώπου, ενώ στάθηκε ιδιαίτερα στο φαινόμενο των «deadbots» και της προσπάθειας να αναβιώσει κανείς αγαπημένα πρόσωπα μέσα από τεχνητή νοημοσύνη, κάτι που μπορεί να αποτελέσει είτε παρηγορητική εμπειρία είτε μια «ψεύτικη σχέση». Υπογράμμισε ακόμη την εμφάνιση «ψηφιακών εκκλησιών» στο metaverse, που

αυτοπροσδιορίζονται ως πνευματικές κοινότητες, προειδοποιώντας για τις ποιμαντικές και θεολογικές προεκτάσεις. Ωστόσο, κατέληξε ότι η τεχνολογία δεν πρέπει να δαιμονοποιείται, αλλά να χρησιμοποιείται δημιουργικά υπό το πρίσμα της ορθόδοξης ανθρωπολογίας, ώστε να αναδεικνύει τις αρετές του ανθρώπου· «όταν αναδεικνύει τις αρετές του ανθρώπου, τότε δεν χρειάζονται εγχειρίδια ηθικής. Ο άνθρωπος μπορεί να γίνει ο ίδιος ένα εγχειρίδιο ηθικής».

Τρίτη ομιλήτρια ήταν η κυρία Σωτηρία Ορφανίδου, η οποία κατά την εισήγησή της τόνισε ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη είναι ένα σύγχρονο και ισχυρό τεχνολογικό εργαλείο με πολλά και σημαντικά οφέλη, που σήμερα παίζει καθοριστικό ρόλο στην επικοινωνία βιολογικών/φυσικών και ψηφιακών συστημάτων. Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτο ότι συχνά προσδίδονται σε αυτήν ανθρωποειδή χαρακτηριστικά (π.χ. «νιώθει», «σκέπτεται» κ.λπ.) στο πλαίσιο ενός τεχνολογικού ανιμισμού, με αποτέλεσμα να προκαλείται θαυμασμός, δέος αλλά και φόβος.

Αυτή την εποχή κυρίαρχο ρόλο έχουν οι εφαρμογές που είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό, όπως το ChatGPT, το οποίο αποτελεί έναν ψηφιακό συνομιλητή που μιμείται με εξαιρετική επιτυχία την ανθρώπινη γλώσσα, κάνει χιούμορ, ενθαρρύνει και κολακεύει τον χρήστη, δίνοντας τελικά την αίσθηση ότι η συνομιλία γίνεται με άνθρωπο και όχι με μηχανή. Άλλωστε, μια κομβική ικανότητα της Τ.Ν., με πολλές προεκτάσεις, είναι ότι μπορεί να δημιουργεί απομιμήσεις ή να παραποιεί εικόνες και βίντεο, σε τέτοιο βαθμό ώστε το ψευδές να μην διακρίνεται από το πραγματικό· δυνατότητα που ήδη χρησιμοποιείται ευρέως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακόμη και στο πλαίσιο μιας «σκηνοθεσίας εαυτού».

Οι προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν όσοι υπηρετούν το κατηχητικό και παιδαγωγικό έργο είναι μεγάλες και πρωτόγνωρες, σε μια κουλτούρα που διαρκώς αλλάζει, και σε ηλικίες παιδιών για τα οποία ο σύγχρονος ψηφιακός κόσμος αποτελεί το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο γεννήθηκαν, ενώ έχουν σήμερα στη διάθεσή τους πλήθος εφαρμογών, ακόμη και τη δυνατότητα να αποκτήσουν εικονικούς φίλους. Έτσι, δουλεύοντας σε ένα ανθρωπολογικό πλαίσιο στη σύγχρονη τεχνοσυνθήκη, ο κατηχητής/παιδαγωγός μπορεί να ενθαρρύνει την εκτίμηση και την αγάπη για το αυθεντικό και το αληθινό, να προβάλλει την αξία και το οντολογικό περιεχόμενο μιας διαδικασίας ή πορείας που μπορεί να είναι χρονοβόρα, αλλά είναι αυτή που εξελίσσει πραγματικά τον άνθρωπο, έναντι μιας γρήγορης και άκοπης λύσης μέσω της Τ.Ν., σε μια εποχή που αποδίδεται σημασία κυρίως στο τελικό μετρήσιμο αποτέλεσμα.

Επίσης, μπορούν να πραγματοποιηθούν δράσεις και ενημερώσεις σχετικά με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς των εργαλείων της Τ.Ν., δίνοντας έμφαση στην ορθή και ασφαλή χρήση τους. Η πιο ισχυρή θωράκιση, ώστε να παραμείνουμε

άνθρωποι και να διατηρήσουμε την ανθρωπιά και την ανθρωπινότητά μας, είναι να διδάξουμε στα παιδιά τη φύση, την προέλευση και την προοπτική του ανθρώπου μέσα από την ορθόδοξη ανθρωπολογία και την πατερική διδασκαλία περί της δημιουργίας του ανθρώπου.

Τέταρτος και τελευταίος ομιλητής της στρογγυλής τραπέζης ήταν ο οικοδεσπότης του Συνερίου Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος ο οποίος επισήμανε ότι ανέδειξε τρεις θεμελιώδεις προτάσεις της Εκκλησίας προς τους νέους: την ελευθερία, τη δημιουργικότητα και τον διάλογο. «Μια ελευθερία που μόνο η σχέση με τον Θεό μπορεί να δώσει», όπως χαρακτηριστικά τόνισε, συμπληρώνοντας ότι τα παιδιά χρειάζονται ευκαιρίες να εκφραστούν δημιουργικά και να βιώσουν την άμεση ανθρώπινη επικοινωνία, η οποία συχνά χάνεται στην εποχή της ψηφιακής απομόνωσης. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στο κατηχητικό έργο. Επεσήμανε τους κινδύνους, όπως η επιφανειακή γνώση, η απρόσωπη επικοινωνία, η παραπληροφόρηση και ο κίνδυνος υποκατάστασης του προσώπου. «Η παιδαγωγία στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι σχέση προσώπων. Αν η τεχνητή νοημοσύνη πάρει κεντρικό ρόλο, οι νέοι θα δουν την πίστη ως πληροφορία και όχι ως κοινωνία», σημείωσε.

Ωστόσο, δεν παρέλειψε να υπογραμμίσει και τα θετικά στοιχεία της, όταν χρησιμοποιείται με διάκριση: τη δυνατότητα πρόσβασης σε γνώσεις, τη διευκόλυνση της μελέτης, τη μετάφραση δύσκολων κειμένων και τη δημιουργία γέφυρας επικοινωνίας με τους νέους. «Η Εκκλησία δεν μπορεί να μένει έξω από τον πολιτισμό. Χρειάζεται να βρίσκουμε μέτρα και αντιστάσεις, ώστε να χρησιμοποιούμε τα εργαλεία χωρίς να μας υποδουλώνουν», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Κλείνοντας, ο Σεβασμιώτατος τόνισε την ευθύνη των γονέων και κατηχητών να προσφέρουν στα παιδιά εμπειρίες που τα κάνουν να νιώθουν ότι ανήκουν σε μια ζωντανή κοινωνία αγάπης. «Το κινητό, το τάμπλετ, ο υπολογιστής, μπορεί να μας μιλούν, αλλά ποτέ δεν θα μας αγαπήσουν».

Ακολούθησε συζήτηση με ερωτήσεις προς τους εισηγητές. Μετά την ολοκλήρωση της συνεδρίας, ο Γραμματέας της Συνοδικής Επιτροπής και συντονιστής του Συνεδρίου, Αρχιμανδρίτης Πολύκαρπος Μπόγρης, εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ιγνάτιο, τους εισηγητές, καθώς και όλους όσοι συνέβαλαν στην άρτια διεξαγωγή του Συνεδρίου. Ιδιαίτερη μνεία έκανε στον χορηγό του Συνεδρίου τον κ. Ιωάννη Θεοδωράκη, επιχειρηματία και φίλο της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο οποίος κάλυψε τις δαπάνες του Συνεδρίου αλλά και στους εθελοντές, κληρικούς και λαϊκούς, οι οποίοι διακόνησαν με προθυμία καθ' όλη τη διάρκεια της διοργάνωσης.

Μετά το πέρας του συνεδρίου παρατέθηκε γεύμα και προσφέρθηκαν σε όλους τους συμμετέχοντες αναμνηστικά δώρα της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

